

sigelse efter den betingede Tids Forløb skal finde Sted, hvis Lyendeforholdet et skal ansees stiltiende fornyet; er Lyendet antaget paa en eengang for alle begrændset Tid, kan der ei være Tale om Opsigelse eller stiltiende Fornyelse.

Der er allerede forhen handlet udførligt om de i §§ 46 og 48 opstillede Marsager, der skulle berettigede deels Huusbonden, deels Lyendet til uden Opsigelse at høre et mellem dem indgaaet Forhold.

Hvad § 47 angaaer, der bestemmer de retlige Følger af, at en Huusbond benytter sig af § 46, da har den Intet bestemt angaaende den Straf, som Lyendet, foruden at miste sin Tjeneste, kunde have forskyldt. Det kan dog neppe tænkes, at Lyendet i intet Tilfælde skulde lide videre end miste sin Tjeneste, og det saaledes, at det erholdt sin Løn i Forhold til den Tid, det havde tjent. Det tør vel og antages, at deels de i § 28 nævnte Straffe, deels de, hvortil nogle af de nævnte Handlinger ellers efter Lov og Anordninger maatte egne sig, kunne anvendes i Forbindelse med Tjenestens Fortabelse; men det havde dog saa meget mere været hensigtsmæssigt, om det udtrykkeligt var blevet tilkjendegivet, da Motiverne til § 28 kunne synes derom at opvække Tvivl. Jeg finder det iøvrigt ganske i sin Orden, at Lyendet i de foransførte Tilfælde erholder Løn for den alt forløbne Tid; thi vel kunde det have Meget for sig, at det omvendt skulde give Huusbonden Erstatning for det Tab, denne maatte lide ved i Uvide at maatte skaffe sig et andet Lyende, men denne Erstatning kunde dog ikke bestaae i at inddrage Lyendets Løn for den hele forløbne Tid, der maaskee var den største Deel af det forløbne Halvaar, og, skulde Erstatningen svares med Hensyn til det Tab, Huusbonden i et givet Tilfælde kunde opleve at have lidt, vilde det lede til megen Vidtløftighed, og, da derhos sliG Erstatning, saavidt vides, hidtil slet ikke har været i Brug, er der saa meget mindre Anledning til, at den nye Lov derpaa skulde indlade sig.

Skjøndt det heller ikke udtrykkeligt er bestemt, om der, i Tilfælde af ulovlig Medfart fra Huusbondens Side, der, efter § 48, berettiger et Lyende til, uden Opsigelse, at forlade

sin Tjeneste, kan paalægges Huusbonden videre Ansvar, maa jeg dog antage, at Lyendet tillige kan erholde den Fyldestgjørelse for de samme tilspiede Fornærmelser, som den øvrige Lovgivning maatte hjemle. Det kan maaskee ansees tvivlsomt, om det er rigtigt, at de Kostpenge, som i de omhandlede Tilfælde tilkomme Lyendet ved § 49, ubetinget ere indskrænkede til 8 Uger, efterat Tjenesten er frattraadt. Om disse end ikke ligefrem burde tilstaaes for den hele Tid, hvori det efter Paragraphens Indhold er berettiget til Løn, saa turde der dog være Anledning til at lade det blive ved de i Forordningen af 25de Marts 1791, § 10, bestemte 12 Uger. Hvad Kostpengenes Størrelse angaaer, veed jeg ikke at foreslaae noget Hensigtsmæssigere end det Udkastet indeholder, skjøndt selve Maximum i enkelte Tilfælde turde blive noget knapt. Det maa nemlig erindres, at under denne Benævnelse og indbefattes, hvad Logis, Varme, Bæff og andre Fornødenheder, som Lyendet havde i Huset, kostede, ligesom og jævnlig visse Viindtægter, som det havde i sin Tjeneste, tabes. Men naar § 49 i de Tilfælde, at et Lyende forlader sin Tjeneste, fordi Huusbonden har krænket dets gode Navn og Rygte, eller ikke givet det Løn og Kostpenge til rette Tid, ikke tillægger det Andet end Løn og Kostpenge for den Tid, hvori det har forrettet sin Tjeneste, saa finder jeg dette aldeles utilfredsstillende. Jeg antager vel, at de forbeholdte Marsager ikke uden under visse nærmere Bestemmelser burde hjemle Lyendet Ret til at forlade sin Tjeneste. Men, erkjendes Marsagen for tilstrækkelig, saa forekommer det mig inconsequent, at Lyendet, naar det benytter sin Ret, skal opgive den eneste Veie, det for Diebliffet har til at erhverve Underholdning og andre Fornødenheder. Ei heller bør Lyendet savne al Rettsbeskyttelse i de Tilfælde, hvor den mod samme visse urigtige Afseer ikke er gaaet saavidt, ei heller, hvis det ikke finder sig tjent med at benytte sin Ret.

Hvad oven er bemærket med Hensyn til den Grændse, § 49 sætter for Tiden, hvori Kostpenge erstattes, finder og Anvendelse paa § 51, der taler om det Tilfælde, hvori et Lyende uden lovlig Grund bortjages af sin Tjeneste. Forsaavidt den samme Indskrænkning ogsaa i